

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

સત્સંગ પ્રાણ : પ્રથમ ખંડ

પ્રશ્નપત્ર - ૧

સવારે ૮ થી ૧૨]

રવિવાર, ૧૫ જુલાઈ, ૨૦૦૧

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ : જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નના ગુણાંક દર્શાવે છે.

(‘વચનામૃત’ના આધારે)

- પ્ર. ૧. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સૈદ્ધાંતિક વાક્ય, દૃષ્ટાંત કે વિષય પર મુદ્દાસર નોંધ લખો. ૨૧
૧. પં.૩ પ્રમાણે એકની એક નિસ્તર્કમતિ રહ્યાનો ઉપાય, સદૃષ્ટાંત સમજાવો.
  ૨. પ્ર. ૪૭ ના આધારે વૈરાગ્ય નિષ્કા અને ભક્તિ નિષ્કાની પ્રધાનતાવાળાનાં લક્ષણો.
  ૩. મનોમયચક્રની ધરા કુંઠિત થયાનું દૃષ્ટાંત અને સિદ્ધાંત.
  ૪. ‘કલ્યાણ સુગમ પણ સંતતા દુર્લભ’ - સવિસ્તાર નિરૂપણ કરો.
  ૫. ‘એકાંતિક થકી એકાંતિક ધર્મ પમાય છે.’ - સમજાવો.
- (બ) નીચેનાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો અને વચનામૃતનો ક્રમાંક ટાંકો. ૧૫
૧. ‘અને એમ જાણે જે ..... હુકમ નથી.’
  ૨. ‘પોતપોતાના વર્ણાશ્રમનો જે ..... પ્રસન્નતા થાય છે.’
  ૩. ‘ત્યારે પણ એવા ..... ફેર સમજતા નથી.’
  ૪. ‘તેમ ભગવાનનો ..... સમર્થ થતો નથી.’
  ૫. ‘અને જો કોઈ અમારો ..... અંતઃકરણને હું પકડું છું.’
- (ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય ઉપર અભ્યાસક્રમના ‘વચનામૃત’નો ક્રમાંક નોંધી બે અવતરણો લખો. ૪
૧. અક્ષરબ્રહ્મ
  ૨. સંતમહિમા
- (‘સ્વામીની વાતો’ના આધારે)
- પ્ર. ૨. (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. ૫
૧. પ્રકૃતિ પુરુષથી પર શું છે ?

૨. મહારાજે બ્રહ્માનંદ સ્વામીને શું પૂછ્યું ?
  ૩. કોટિકલ્પ સુધી કયા વચનામૃતો પ્રમાણે વર્ત્યા વિના છૂટકો નથી ?
  ૪. સાધુના સમાગમ વિના શું ન થાય ?
  ૫. મ.૮ વચનામૃત વંચાવી સ્વામી શું બોલ્યા ?
- (બ) કૌંસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ શોધી ખાલી જગા પૂરો. ૫
૧. મોટાની દૃષ્ટિ ..... ને માથે થાતી નથી.
(વિશ્વાભિમાની, દેહાભિમાની, તેજસાભિમાની)
  ૨. આજ તો સર્વ અંગે સાનુકૂળ છે, માટે પ્રભુ ભજી લેવા પણ ..... થાવું નહીં.
(ઉન્મત, કુસંગી, આળસુ)
  ૩. મોટાની પાંખમાં પડ્યા છીએ માટે કાંઈ ..... રહેશે નહીં.
(ખોટ, કસર, વાસના)
  ૪. આ સત્સંગ તો મહારાજનું ..... છે. (સ્વરૂપ, શરીર, સર્વસ્વ)
  ૫. ભજન કરતાં કરતાં ક્રિયા કરીએ તો ..... થાય.
(જ્ઞાન, સ્થિતિ, અંતરમાં ટાઢું)
- (ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો ૧૦
૧. આશરાની મહત્તા.
  ૨. બ્રહ્મીસ્થિતિ પ્રાપ્ત કરવાનો ઉપાય.
  ૩. ત્રીજા ફૂલનો મર્મ
(‘બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત’ વિસ્તૃત જીવન ચરિત્રના આધારે)
- પ્ર. ૩. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. ૨૦
૧. આદર્શ સાધક અને આદર્શ સિદ્ધ - ભગતજી
  ૨. ભગતજીના ઉપદેશનો પ્રભાવ.
  ૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને ભગતજી : ગુરુ-શિષ્ય સંબંધ
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર નોંધ લખો. ૨૦
૧. ભગતજી અને સ્વામી પવિત્રાનંદજી.
  ૨. સંપ્રદાયના મોટેરાઓના ભગતજી વિશેનાં મંતવ્યો.
  ૩. જૂનાગઢમાં ભગતજીનું સન્માન.
  ૪. ભગતજીની ઐશ્વર્ય શક્તિ.

